

Аліна НОВІКОВА,

студентка 2 курсу

факультет дошкільної, спеціальної та соціальної освіти

Наук. керівник: **Аліна Синиця,**

к. прикладної психології та логопедії, старший викладач (БДПУ)

СПЕЦИФІКА КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИТКОВИХ ЗАНЯТЬ ІЗ ДІТЬМИ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ З ПОРУШЕННЯМ СЛУХУ

На сьогодні проблема порушення слуху в дітей є актуальною як у медичному, так і в психологічному аспектах. За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) сьогодні у світі на 1000 новонароджених із нормальним слухом припадає одна дитина з вираженим ступенем порушенням слуху (ПС). Зниження слухової функції, значно погіршує якість життя, обмежує її у виборі фаху, а нерідко, і до виключення із соціуму.

Провідні вітчизняні та зарубіжні вчені зробили значний внесок у дослідження проблем розвитку, навчання і виховання дітей з порушеннями слухового аналізатору (Р. Бабенкова, Р. Боскіс, Л. Виготський, О. Гозова, В. Дзюріч, В. Засенко, І. Ляхова, Н. Рау, В. Синьов, Л. Фомічова, Ж. Шиф, М. Ярмаченко та ін.). Доведено, що ураження слуху призводить до низки вторинних відхилень, насамперед, до затримки мовленнєвого розвитку, що порушує взаємозв'язок з оточуючим світом, позначається на розвитку пізнавальних процесів даної категорії дітей. Порушення слухової функції впливає також на стан рухового аналізатору й оволодіння різними видами рухових дій, які обумовлюють специфічні особливості розвитку психофізичного розвитку дітей з порушенням слуху. Наукові дослідження в галузі спеціальної педагогіки підтверджують ефективність цілеспрямованих педагогічних дій щодо профілактики у глухих дітей подальших відхилень у розвитку вторинної і третинної природи, а також коригування вже наявних недоліків психофізичної сфери [2, с.425]

Метою роботи є обґрунтування специфіки системи корекційно-розвиткових занять з дітьми молодшого шкільного віку з ПС.

На шляху розвитку навчання, виховання дітей молодшого шкільного віку з ПС зустрічаються проблеми, а саме: відсутність професійної цілеспрямованої психологічної допомоги дітям молодшого шкільного віку з ПС. У школярів знижена самооцінка, є труднощі у спілкуванні, нечіткі дії, невпевненість в своїх знаннях; недостатній фізичний розвиток, спостерігається низький рівень розвитку м'язової сили та ін.

Психолого-педагогічні дослідження свідчать про наявність у дітей молодшого шкільного віку з ПС значних невикористаних резервів розвитку інтелектуальної діяльності, реалізація яких можлива тільки за умов правильно організованого навчання. Систематична робота з розумового виховання, тісно пов'язана з розвитком різних сторін і функцій мовлення, є важливою умовою розвитку наочних форм і словесного мислення, зменшення відставання в пізнавальній діяльності від дітей з нормою.

Специфіка корекційно-розвиткових занять із дітьми молодшого шкільного віку з ПС полягає в розробці системи заходів, що дозволяють

вирішувати завдання своєчасної допомоги дитині з порушеннями слухової функції та спрямована на корекцію порушень шляхом розвитку пізнавальної діяльності, емоційно-вольової сфери, мовлення та особистості дитини. Саме корекційно-розвиткові заняття із дітьми молодшого шкільного віку, дозволяють вирішувати завдання всебічного розвитку такої дитини, відновлюють й покращують пізнавальні та емоційно-вольові процеси, забезпечують соціальну адаптацію в суспільстві, формують позитивні риси особистості.

Нам близька думка науковців (Р. Боскіс, Н. Рау, Л. Фомічова та ін.) проте, що навчання дітей молодшого шкільного віку з ПС повинно концентруватися на формуванні життєвих навичок та закладанні підґрунтя для формування майбутньої життєвої компетентності особистості. Необхідно сформувати у дитини з ПС інтелектуальні вміння: читати, писати, висловлювати власну думку усно та письмово, активно слухати, правильно формулювати, ставити запитання, навички прогнозування власної діяльності на найближчий період життя; актуалізувати потребу та створювати реальні умови, необхідні для самостійного прийняття дитиною рішень; сформувати найпростіші необхідні навички обґрунтування (оцінки), деталізації та планування реалізації власного рішення в реальних життєвих умовах; створювати умови та дієво підтримувати (педагогічними та психологічними засобами); формування елементарних життєвих та соціальних навичок дитини; заохочувати дитину до самостійного контролю та організації власного життєвого часу, посилювати самовиховання.

Корекційно-розвиткова робота у навчальному процесі дітей з порушеннями слуху має ряд специфічних особливостей, які полягають у врахуванні особливостей розвитку таких дітей. З дітьми молодшого шкільного віку з ПС проводяться заняття з музично-ритмічної діяльності, заняття з розвитку слухо-зоро-тактильного сприймання мовлення та формування вимови та ін. Важливими є заняття з психологом та соціальним працівником. На всіх заняттях використовують засоби спрямовані на посилення звучання під час слухового та зорового сприймання усного мовлення оточуючих. Оволодіння засобами спілкування дітьми з ПС відбувається з використанням стаціонарної електричної апаратури або індивідуальних слухових апаратів.

Вище зазначене (цим не обмежуємо) забезпечує специфіку корекційно-розвиткових занять з дітьми з ПС молодшого шкільного віку та допоможе підготувати таких дітей до життя у сучасному суспільстві.

ЛІТЕРАТУРА

- 1.Івахненко А. А. Корекція та розвиток психомоторної функції глухих дітей молодшого шкільного віку засобами рухливих ігор: зб. наук. праць / за ред. С. С. Єрмакова. – Харків: 2011 С. 169
- 2.Ляхова І. М. Особливості розвитку моторної функції глухих дітей молодшого шкільного віку зб. наук. Праць. / редкол.: Т. І. Сущенко (відп. ред.) та ін. Запоріжжя: 2006 С. 424-429.